

Gezi Rotaları – I Larissa

Elk. Müh. Ümit Yalçın
umit.yalcin@emo.org.tr

Çok yakında, fakat bilmiyoruz !!
LARİSSA Menemen' e 15 km mesafede tarihi bir alan .

Dağcılık faaliyetleri yürüten arkadaşlarımla 5 Şubat 2012 Pazar günü sabah İZBAN Karşıyaka Tren İstasyonunda buluştuk.

Yaklaşık 30 dk' lık bir yolculuktan sonra Hatundere İstasyonunda indik. Belediye Otobüsü ile Türkelli Beldesine geldik. Buradan yürüyerek Larissa kalesinin bulunduğu tepelere ulaştık.

Dağın zirvesinde Kale kalıntılarını gördük. Burada ayrıca küçük bir Krater gölüde vardı. Yürüyüşümüzü yaklaşık 3 saatte tamamladık tan sonra aşağıya indik burada bulunan çiftik yakınlarında yanımızda getirdiğimiz yiyeceklerle keyifli bir yemek yedik.

Saat 18:00 sıralarında yürüyerek Hatundere Tren İstasyonuna geldik saat 19: 00 sularında da Karşıyaka'ya ulaştık.

Gezimiz böylelikle tamamlanmış oldu. Daha sonraki tarihlerde bu bölgedeki tarihi kale ve yerleşimleri görmek için benzer dört gezi daha yaptık.

LARİSSA ile ilgili tarihi bilgiler :

Larissa'nın Cilalı Taş Devri'nden kaldığı sanılmaktadır. Menemen'in Buruncuk Köyü bitişiğinde bulunan Larissa'nın, M.Ö. 7. YY'a ait ve 12 İon kentinden biri olduğu tahmin edilmektedir. Lydia ve Pers dönemlerini yaşayan kent, "Peleponnes Savaşları" sırasında tümüyle yıkılmış, daha sonra yeniden inşa edilen kent, Galatlar tarafından yağmalanmıştır. 1902'den beri sürdürülen kazılarda surlarla çevrili Yunan öncesinden kalma kent kalıntısı ortaya çıkarılmıştır. M.Ö. 700 yıllarından kalma Akropolis'ten günümüze yalnızca kent surları gelebilmiştir. M.Ö. 6. YY'dan kalma dinsel yapıların tümü ortaya çıkarılmıştır. Bulunan üç saray kalıntısında ise doğu etkinliği belirgindir.

Kazılar sırasında ortaya çıkarılan toprak yapıtların bir bölümü "Stockholm Müzesi"ne götürülmüştür. Arkaik dönem buluntular İzmir Müzesi'nde, bir kısım pişmiş toprak ve keramik buluntular ise İstanbul Arkeoloji Müzesi'ndedir.

Amasya'lı STRABON diyor ki; "Larissa'larla ilgili ortak bir özellik vardır.Toprakları nehirlerin getirdiği alüvyonlarla oluşmuştur." İşte bu nedenle, bu kentlerin adı LUVİ dilinde;LAR(A)ASSA-İSSA öğelerinden tüketilmiştir. KUM KENTİ anlamına gelmektedir. (Prof.Dr.Bilge UMAR-Türkiye'de Tarihsel adlar) Anadolumuzda, HİTİT Belgelerinde LARİİA adlı bir kent ismi de geçmektedir.

Buruncuk'taki LARİSSA da GEDİZ (KADYS/HERMOS) ırmağının, eskiden deniz girintisi iken kum dolgusu yığarak oluşturduğu bereketli MENEMEN ovasının yanı-

başındadır.

Buruncuk köyünün hemen arkasındaki tepede yer alan M.Ö.1500-1100 arasına tarihlendirilen surlarla çevrili Akropolün içerisinde üç ayrı döneme ait yapılarla karşılaşmıştır. Son araştırmalarda iki kenarında megaronlar bulunan peristilli bir ev çıkarılmıştır. Ayrıca burada biri Athena'ya diğeri kime ait olduğu bilinmeyen iki mabet, saray, kuyu ve birbirine çok yakın evler bulunmuştur. Akropolün hemen altında sur kalıntıları, surların ana giriş kapısı, mezar anıtları günümüze gelebilmiştir. Büyük bir kısmı bugün de görülebilen antik döşeme taşlarının oluşturduğu yoldan kentin ana kapısına ulaşılır.

Larissa'da pişmiş topraktan yapılmış künklerin oluşturduğu su yolları ilginç bir su dağıtım sistemini göstermektedir. Ayrıca bu su yollarının yardımıyla dağlardan su kemerleri ile sular kente getirilmiştir. Günümüzde de köylülerin yararlandıkları su kuyuları halen varlığını korumaktadır. Doğu'da nekropol vardır.

Kaynakça :

1-) <http://www.izmir.bel.tr/StandardPages.asp?menuID=357>

2-) <http://erkmensenan.blogspot.com/2009/03/larissa-antik-kentime-nemen-buruncuk.html>

